

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

VI. De exprimendis in Literis Impetrationis Dispensationis Matrimonialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

ARTICULUS VI.

De exprimendis in Literis Imperationis Dispensationis Matrimonialis.

SUMMARIUM.

99. Subreptitiam facit dispensationem reticentia veritatis exprimenda.
100. Super quibusdam impedimentis nunquam.
101. Aut rarissimè dispensatur.
102. In supplicatione super aliis exprimendus est I. Gradus remotior,
103. Et ex propinquis primus consanguinitatis & Affinitatis,
104. II. In publica Honestate gradus non semper est exprimendus.
105. III. In Affinitate exponenda qualitas copula, ex qua est orta.
106. IV. In cognatione Spirituali, an Paternitas vel Compaternitas sit.
107. V. Multiplicitas impedimento- rum, si plura ejusdem,
108. VI. Vel diversa rationis matrimonio obstant.
109. Non tamen semper, si cum Affinitate publica honestas concurrat.
110. Plura impedimenta exprimenda sunt iisdem literis.
111. VII. Matrimonii, scienter vel ignoranter initi, contractus.
112. VIII. Et copula intercedens inter Oratores:
113. Si ea admissa fuit ad facilius impetrandam dispensationem.
114. IX. Dispensatio super impedimento jam semel obventa:
115. Si ea tertio magis præjudicetur,
116. Vel aliàs magnitudo gratiæ non intelligatur.

117. Extra quos casus ejus expressio necessaria non est.

118. X. Negatio dispensationis antè petita:

119. Cujus expressio verius necessaria non est.

Sicut Dispensationē, tanquam obreptitiam, vitiat causā in supplicatione expressæ falsitas, sic eam subreptitiam & invalidam reddit suppressio sive reticentia alicujus eorum, quæ si subsint, exprimi de Jure vel Consuetudine sive approbatō & notoriō Curie Romanæ stylo ita debent; ut, gratiam literis Apostolicis factam, aut earum vigore faciendam valere, Papa nolit, nisi ea Orator exponat, per tradita *Lib. 1. tit. 3. à n. 41.* Quare operæ pretium erit, si ex iis, quæ ab Oratoribus pro ejusmodi dispensationis gratia supplicantibus in literis imperationis de Jure vel Consuetudine seu stylo illo exprimenda sunt, magis notabilia scituque in praxi necessaria attingantur. Qua in re

Præmittendum certumque est Imprimis super impedimentis, quæ personas ad matrimonium inhabiles Naturali aut Divino jure reddunt: ut Etas carens usu rationis, Impotentia, Consanguinitas in primo gradu lineæ rectæ & Ligamen, sive matrimonii consummati vinculum sunt, dispensationi locum non esse, juxta dicta *Lib. 1. tit. 2. n. 134.*

Deinde, super Erroris, Conditionis servilis & Vis seu Metus impedimentis dispensatione non esse opus; quod errore circa personam vel conditionem ejus detecto, vique seu metu cessante, contractuum personarum, licet à conjugio in Ecclesiæ facie contracto sine Ecclesiæ judicio nequeant recedere, id tamen invalidè ininitum, mutuum consensum per verba de præsentī renovandō, ratificare & revalidare

revalidare valeant, ut infra *an. 170.* late declarabitur.

Simili modo dispensatione opus non est in impedimento Raptus; cum raptor, si fœminam, quam invitam abduxit, in loco tuto & extra suam potestatem constituerit, sponte consentientem ducere non prohibeatur à Tridentino *Sess. 24. cap. 5. de Res. Matrim.* ut ad eò dispensatio eò solum casu locum haberet, quò fœmina, mutatà voluntate in matrimonium consentiens, in loco tuto & extra raptoris potestatem constitui propter obstacula extrinseca non posset. Eòdem modo sine dispensatione tolli potest Claustrinitas, & matrimonium celebrari coram proprio paroco & duobus vel tribus testibus; ut dispensatione opus eò solum casu sit, quò horum aut illius præsentia haberi non posset.

101. Demum in Voti solennis, tam sacri Ordinis susceptione, quam Religionis à sede Apostolica approbatæ professione editi, vinculo & disparitate Cultus, in Cognitione naturali lineæ rectæ & gradu, primò remotiore, quæ inter avum & neptem, proavum & proneptem &c. intercedit, in ejusdem cognationis lineæ transversæ gradu primò, quo frater & soror, & in Affinitatis ex copula conjugali ortæ primo gradu tam lineæ rectæ, qua socer & nurus, focrus & gener, vitricus & privigna, privignus & noverca, quam transversæ, quæ fratri fratris defuncti uxor, sorori defunctæ sororis maritus conjuncti sunt, etsi juris solum Ecclesiastici impedimenta sint, & in vinculo matrimonii Rati dispensationes concedi, vel non consuetum, vel rarissimi & omnino extraordinarii exempli in Ecclesia est; ut, quæ in impetrationis literis, præter justam eamque gravissimam causam &, si quæ matrimonio contrahendo obstarent, alia impedimenta nuptialia, uti & matrimo-

nium de facto contractum aut istius obtinendæ intuitu intercedens carnale commercium, exprimenda sint, hoc loco persequi non sit necesse.

Super aliis nuptiarum impedimentis si dispensatio petatur; ne subrepticia ejus gratia sit, in Supplicatione exprimendus est

Primò consanguinitatis & affinitatis 102. gradus, quò Oratores sunt conjuncti: &, si inæquali gradu conjuncti sint, gradus remotior, ut constat de impedimento; cum, si v.g. consanguineorum alter à communi stipite quintò gradu distaret, ulla dispensatione opus non foret post Concilium Lateranense *c. Non debet 8. de Consang. & Affinit.* Propinquior autem gradus exprimendus necessariò tantum est, quando est primus consanguinitatis vel affinitatis, v.g. si Titii nepos, pronepos, abnepos pro matrimonio cum ipsius filia in eundo peteret dispensationem. Ratio est; quòd propter singularem indecentiam cum personis ita conjunctis, si non exprimat, dispensare sua Sanctitas nunquam intendat, secundum *Constitutionem Pii V.* quæ incipit *Sanctissimus, editam 26. Augusti 1566.* quæ, cum de sola consanguinitate & affinitate loquatur, ejus dispositio porrigenda non est ad alia impedimenta, *arg. l. Commodissime 10. ff. de Lib. & posth. Conradus Prax. Dispens. Apostol. Lib. 8. cap. 7. n. 24. §. Sanè.*

Neque cum Oratorum alter tertio, alter secundò consanguinitatis vel affinitatis gradu à communi stipite remotus est, secundum etiam gradum exprimendum, rectè desumitur ex Literis ab Urbano VIII. in forma Brevis relatis à Barbosa *Votor. Decis. Lib. 2. Voto 3.* quibus summus hic Pontifex pro invalido & incestuoso habet conjugium, à Nobilissimis Sponsis Antonio & Francisca initum vigore literarum Apostolicarum, quibus

O o 3

tertia

tertiū dūtaxat, non etiam secūdi gradūs, quō alter à communi stipite distabat, mentio facta erat; quia hoc Papa non asseruit ipse, sed Officiali Toletano visum refert: & si id ipse asseruisset, hoc ejus rescriptum tribunalium praxi receptum non est, postquam *Constitutio* Pauli IV. talia matrimonia pro irritis habentis, à Pio V. *Constitut. cit.* fuit abrogata, ut advertit Gobat *Experient. tract. 9. n. 621.* & Perez *disp. 46. de Matrim. f. 5. n. 7.*

104.

Secundò, sicut in consanguinitate & affinitate, sic etiam in impedimento publicæ honestatis gradum in Supplicatione exprimentum, communis est doctrina: quæ tamen distinctionem hodie exposcit inter publicam honestatem, ex sponsalibus de futuro, & de præsentī sive ex matrimonio rato ortam; cū enim ex illis ortum nuptiale obstaculum ex decreto Tridentini *Sess. 24. cap. 3. de Ref. matrim.* ultra gradum primum non porrigatur, ejus gradum exprimi non est necesse: licet istius expressio necessaria sit, quando illa orta est ex matrimonio rato. Quantumvis etiam istius matrimonii mentio necessariò faciendā non sit, quando ea secūdi aut remotioris est gradūs, ipsum tamen matrimonium exprimentum est, quando pro dispensatione in primo ejus gradu supplicatur. Ratio prioris est; quòd, cū hodie ex solo matrimonio rato ortum publicæ honestatis impedimentum in secundo & remotioribus gradibus matrimonium dirimat, expressò tali gradu super impedimento, ex matrimonio orto, dispensationem peti, satis intelligatur. Posterioris autem; quòd expressò gradu primò super publica honestate, ex matrimonio rato potius quàm ex sponsalibus de futuro orta, dispensationem peti, satis non exprimitur: impedimentum autem ex matrimonio ortum exprimi necessarium sit; quia ex isto ortum impedi-

mentum gravius & urgentius est; cū utique multò indecentius sit matrimonium initum cum sorore, filia, matre sponse de præsentī, quàm de futuro, Sanchez *Lib. 8. de Matrim. disp. 24. n. 16.* Pontius *Lib. 8. de Matrim. cap. 17. n. 29.* & Perez *cit. f. 5. n. 15.*

Tertiò, in supplicatione pro dispensatione super affinitate in primo vel secundo gradu exprimentum est, an ea proveniat ex copula carnali licita vel illicita; quia ex licita sive conjugali copula orta includit publicam honestatem, ex sponsalibus præcedentibus ortam: non etiam orta ex illicita; & propterea illius vinculum fortius est vinculo affinitatis ex illicita copula provenientis. *In primo, inquam, & secundo;* quia, si dispensatio super affinitate in tertio aut quarto gradu petatur, eam ex licita copula ortam exprimere, non est necesse; cū ex illicita orta affinitatis impedimentum nuptiale ultra secundum gradum non extendatur, ex decreto Trident. *cit. Sess. 24. cap. 4. de Ref. Matrim. cit.* Sanchez *n. 39.* & Pontius *n. 30.*

Quartò, si super impedimento conjugationis spiritualis dispensatio petatur, exprimentum imprimis est, an ea Paternitas vel Comaternitas sit; quòd propter reverentiam, quam patri vel matri spirituali hujusmodi filius & filia debent, ad conjugium ineundum multò faciliùs dispensetur cum eo, cujus quis prolem suscepit ex Baptismo vel tenuit in Confirmatione, quàm cum eo, quem tenuit aut suscepit. Imò, ad matrimonium cum filio aut filia spirituali ineundum dispensationem aliquando concessam, à se auditum lectumve, disertè neget *cit.* Sanchez *n. 15.* & unicum matrimonium, quod Apostolicæ dispensationis vigore pater spiritualis cum hujusmodi filia contraxisse perhibetur à Pontio *n. 28.* in faustum exitum ha-

tum habuisse, ipse fateatur. Deinde secundum aliquos exprimendum est, an cognatio orta sit ex Baptismo vel Confirmatione; quod naturalem cognationem magis imitetur spiritualis ex illius, quam istius Sacramento orta; atque idcirco Supplicationes, hujus cognationis originem non exprimentes, in Curia Apostolica non admitti, asserat Corradus *Lib. 3. cap. 8. n. 15.* qui tamen numeri prolium ex sacro fonte susceperunt expressionem minimè necessariam, ait *n. 16.*

107. Quintò, quando Oratores ex duplici titulo conjuncti sunt, sive duplici ejusdem rationis impedimento laborant; quòd v.g. Titius & Caja non ex uno tantum, sed ex duobus stipitibus communibus descendant, & ratione patris matrisque in æquali vel inæquali gradu consanguinei sint, si idem Titius duas consanguineas Cajæ, quàm ducere vult, carnaliter cognovit; si Titius proles Cajæ, quam ducere vult, & hæc vicissim illius proles ex Baptismo suscepit vel tenuit in Confirmatione: si matrimonium ratum vel sponsalia contraxit cum duabus consanguineis ejus, quam ducere vult &c. utrumque titulum v.g. utramque consanguinitatem vel affinitatem &c. exprimendam, verisimiliùs censent *citt. Sanchez n. 5. Pontius n. 25. & Perez f. 5. n. 4.* Ratio est; quia duplex conjunctio, cum fortior & intensior simplici sit, minùs facillè quàm simplex relaxatur. Unde etiam, si Orator cum duabus ejusdem viri uxoribus interveniente adulterio matrimonium de facto contraxit, vel de contrahendo fidem eis dedit, vel si in necem duorum ejusdem uxoris maritorum eâ consentiente & matrimonii cum illa ineundi intentione machinatus est, ejusdem criminis iterationem exprimendam, docet Vincent. de Jure *Lib. 1. cap. 4. n. 189.*

108. Sextò, multò magis, si Oratorum

conjugio plura diversæ rationis impedimenta obstant; quòd v.g. consanguinei & affines vel cognati spirituales, vel in alterius mortem machinati, vel continentia vorò alter vel uterque obstricti sint, omnia impedimenta erunt exprimenda. Ratio est; quòd, cum matrimonio contrahendo omnia obstant, omnia egeant dispensatione: ista autem strictæ interpretationis sit, & de stylo Curia ab uno ad alterum non porrigatur.

Excipit hòc locò Gobat *citt. Tract. 9. n. 618.* affinitatem concurrentem cum publica honestate, & hujus expressionem in impetrationis literis non necessariam, ait. At hæc ejus exceptio nequaquam perpetua, sed vera tantum est, quando affinitas orta est ex copula licita seu conjugali, v.g. si Titius matrimonium inire velit cum Caja, consanguinea Berthæ uxoris suæ carnaliter cognita; cum enim eò ipsò, quod Bertha fuerit Titii uxor, ejus etiam fuerit sponsa, expressâ affinitate, proveniente ex copula licita, eam præcedentis publicæ honestatis impedimentum exponetur & intelligetur. Non etiam, quando affinitas orta est ex copula illicita, v.g. si Titius matrimonium inire velit cum Caja consanguinea Berthæ, cum qua prius est fornicatus; cum enim fornicariam copulam sponsalia sæpe non præcedant, expressâ affinitate in genere, vel ortâ ex copula fornicaria, publicè honestatis impedimentum non exprimitur aut intelligitur, *citt. Sanchez n. 36. Pontius n. 30. & Perez n. 14.*

Dubium controversumque est, an **110.** omnia impedimenta matrimonio obstantia eadem supplicatione sint exponenda; hoc enim minimè necessarium, sed sufficere, si super singulis dispensatio petatur literis diversis, cum Navarro *Consil. 1. 4. de Consang. utrobique n. 2.* existimat Henriquez *Lib. 12. cap. 3. n. 8.* cum; quòd unum

unum sine altero, sicut esse, sic etiam tolli queat: sicut criminum homicidii ac furti unum sine altero, sicut committi, sic & remitti potest: tum verò; quòd, plurium dispensationem iisdem literis petendam, nec expressum Jure, nec stylò Curia sit receptum.

Sed meliori ratione omnia impedimenta iisdem literis exponenda, cum Panormit. in c. Non debet cit. n. 12. Alex. de Nevo ibid. n. 11. docent Sylvester *V. Matrimonium* 8. q. 14. d. 12. Covarruvias p. 2. de Sponsal. cap. 6. §. 4. in fine cit. Sanchez disp. 23. n. 2. & Pontius cap. 17. n. 32. quòd, ut dispensatio subreptitia non sit, impedimentum exponi necesse sit secundum totam gravitatem, quæ concessionem intrinsecè reddit difficiliorem: impedimenta autem plura conjuncta, eò ipsò; quòd fortius ligent, dispensationis concessionem difficiliorem reddant, quàm exposita seorsim; cum impedimentorum pluralitas saepe causa sit, cur dispensatio negetur.

Quare speciosum magis quàm firmum est oppositæ Opinioni fundamentum prius; quia, licet tolli unum valeat sine altero, id tamen ordinariè non fit à Papa, dispensare non intendente, nisi impedimentum cum tota gravitate expositum sit. Minus solidum imò vanum est posterius: quòd stylus Curia utriusque expressionem duobus tantum casibus non exposcat, scilicet quando impedimentorum alterum sine dispensatione tolli alià vià potest, sicut cum consanguinitate v.g. concurrentia impedimenta voti editi ab impubere & sponsalium cum alio initiorum tolli possunt parentis vel tutoris irritatione vel prioris sponsi remissione: & quando impedimentorum alterum occultum ejusque generis est; ut ejus manifestatio afferat notam infamiae & reatum poenæ, ut v.g. manifestatio copulae ince-

stusæ cum consanguinea vel machinationis in necem conjugis consanguineæ, quam quis ducere vult; quòd jure optimo præsumatur, Papam non velle, ut cum infamiae & punitionis periculo occultum crimen sibi exponatur. Et si verò tali casu, suppressò hujusmodi impedimentò occultò, in Supplicatione alterum tantum impedimentum exponere sufficiat, alterum tamen, super quò impetrata est dispensatio, & hanc etiam, Poenitentiariorum exponendam, monent DD. cit.

Septimò, ex decreto S. Synodi Trid. III Sess. 24. cap. 5. de Ref. Matrim. in Supplicatione pro dispensatione super consanguinitatis, affinitatis, aliòve simili, imò quovis alio impedimento dirimente facienda mentio est matrimonii, cum eo scienter (ab utroque, non ab altero tantum) contracti, aut etiam ignoranter, sed denuntiationibus sine justa causa commissis: & si matrimonium ita initum consummârint, istius etiam mentio est facienda. Ratio est; quòd S. Synodus tales dispensationis consequendæ spe carere voluerit: non quidem simpliciter & dispensandi potestatem Papæ restringendò; quia Papæ manùs ligare non potuit, *arg. c. Innotuit* 20. de Elect. neque etiam voluit, ut ipsamet S. Synodus declarat *Stiff. 25. cap. 21. de Ref.* Sed eum instruendò & hortandò; ut hujusmodi dispensationes rarò, & non nisi ex justissima causa concedat, *cit. Perez* f. 7. n. 7. & *Corradus* cap. 3. n. 8.

Octavò, exprimenda in Supplicatione est copula, inter Oratores consanguineos aut aliter impeditos habita. Quia in re tamen DD. in utramque partem euntium Opiniones contrariæ à *cit. Gobat* n. 626. in concordiam reducuntur auxiliò distinctionis; vel enim copula habita fuit eà intentione, ut facilius impetraretur dispensatio, vel sine talii men-

tione ex infirmitate & vesana libidine impellente?

113. Si prius, ne gratia subreptionis vitio laboret, ejus mentionem faciendam, censet cum Navarro *Manual. cap. 22. n. 86. versu 5.* Gutierrez *Lib. 1. Q. Canon. cap. 15. n. 20.* & cit. Sanchez *disp. 25. n. 38.* id defumentibus ex notorio & approbato stylo Curie Apostolicæ, hujusmodi dispensationum rescriptis inferentis clausulam, *Dummodo copula habita non sit spe dispensationis facilius obtinenda.*

Si posterius, & copula publica non sit, eam non necessariò exprimendam; ac proinde ejus reticentiã dispensationem non vitari, verisimilius ait cum cit. Navarro *V. cit. Henriquez Lib. 8. cap. 17. §. 6. n. 32.* Pontio *cap. 17. cit. n. 32.* & Hurtado de Matr. *n. 23. disp. 26.* Ratio est; quòd ex una, copula carnalis, si exprimitur, Papam moveat ad dispensationis gratiam facilius concedendam; ut omnes agnoscunt: ex altera verò parte, reticentiã veritatis, quæ si exprimeretur, Papam moveret ad gratiam facilius concedendam, rescriptum non vitiet, per ea, quæ in *e. Super literis 20. de Rescript.* cum Glossa *V. Literas* notant Felinus *n. 8.* Decius *n. 9.* & Berolius *n. 75.* quod aliis DD. relatis Pontius *n. 33.* adeò verum existimat; ut, etiamsi dispensatio pro externo foro obtenta sit cum clausula, *Dummodo copula habita non sit*, illa adhuc valeat, licet copula re ipsa intervernerit & coram Ordinario super ea interrogante reticeatur: dummodo copula non sit publicè nota, & in externo foro nequeat probari.

114. Nondè, in supplicatione pro dispensatione secunda, primæ super eodem impedimento obtentæ, mentionem exprimendam: secus dispensationem ex subreptione invalidam fore, communis assertio est, fundata in decisionib⁹ *e. Veniens 19. de Prescript. §. c. fin. de Filijs presbyr. in*

6. quarum priori privilegium subreptitium habetur ob reticentiã privilegii super eòdem articulo, sed minùs amplè, concessi: posteriori ob idem vitium irrita habetur illegitimo indulta dispensatio super obtentione & retentione beneficii secundi; quòd in ea mentio facta non sit dispensationis super primo. Sed decisiones istæ ultra, quàm par est, porrigendæ non sunt; cum

Certum sit, prius impetratæ mentionem in supplicatione ad secundæ valorem necessariam non esse, quando secunda dispensatio cadit supra materiam diversam, aut ad diversum finem tendit, v.g. si post impetratam dispensationem in lege jejunii supplicetur pro dispensatione in voto continentie ad matrimonium in eundem, cit. Sanchez *disp. 22. n. 5.* & Suarez *cap. 23. n. 2.* Ratio est; quòd, prioris mentionem necessariam esse, neque ex Jure neque ex praxi constet.

Quando utriusque dispensationis materia est eadem, & ad eundem finem utraque tendit, ut posterioris impetratio subreptitia non sit, prioris dispensationis mentio in Supplicatione pro posteriori duobus casibus facienda est.

Unus est, quando dispensatio vel privilegium tendit in præjudicium tertii, & huic per posteriorem ampliorem magis præjudicatur, quàm per priorem: sicut accidit *e. Veniens cit.* ex cujus decisione privilegio exemptus à solutione decimarum v.g. ex frumento, si nullà istius mentione factâ impetret privilegium eximens à decimarum solutione ex vino &c. eidem facienda, posterius hoc privilegium subreptitium & irritum est. Simili modo, quòd Ecclesiarum & beneficiorum pluralitas cedat in præjudicium Ecclesie, cui plures ministros sibi servientes habere expedit, *can. Sanctorum 2. dist. 70. c. Quoniam 3. de Cleric. non resid. c. Quia*

P p

in can.

in tantum 5. Extravag. Execrabilis Joann. XXII. de Præbend. &c. in secundi beneficii impetratione mentio facienda est primi, ut provisio subreptitia non sit, c. Cum aded 17. de Rescript. c. Si motu 23. de Præbend. in 6. Pontius cit. cap. 17. n. 6. Palao Tract. 3. disp. 6. p. 16. §. 4. & Perez f. 3. n. 3.

116. Alter, cum prioris dispensationis nullam mentionem factam Papa impedimentum, quod dispensandum aufert, totum vel quantitatem aut qualitatem gratiæ, quam facit, sufficienter non cognoscit, sicut iterum accidit c. fin. cit. ubi dispensatio ad secundum beneficium propter reticentiam defectus natalium, super quo dispensatio obtenta jam fuit ad obtinendum beneficium primum, pro subreptitia habetur; quod defectu illò non expositò Papa plenè informatus non fuerit de impedimento; cum defectus ille per dispensationem primam plenè sublatus non fuerit. Unde prius obtentæ dispensationis expressio non tam ratione sui, quam ratione defectus natalium necessaria fuit; & si defectus iste sine mentione dispensationis primæ in Supplicatione pro secunda expositus fuisset, dispensatio subreptitia non fuisset, ut c. cit. cum Dominico n. 7. & Franco n. 2. intelligunt Covarruvias p. 2. cit. cap. 8. §. 8. n. 5. Suarez cap. 23. n. 7. & Pontius n. 7. & hunc intellectum desumunt ex ratione reddita c. cit. Quod non sit verisimile sedem Apostolicam cum illo prædictum patiente defectum voluisse, si hoc fuisset expressum, eidem in pluralitate hujusmodi dispensare. Simili modò, si post primam dispensationem super beneficii fructibus sine residentia percipiendis ad quinquennium, istò elapsò, pro alio quinquennio dispensatio petatur, ut ista subreptionis vitio non laboret, prius obtentæ mentio est faciendâ, DD. cit. quòd, primam dispensa-

tione ad quinquennium non expositâ, non cognoscatur quantitas gratiæ dispensationis, fortassis non concedendæ, si prima exposita fuisset. Eòdem modò in Supplicatione pro dispensatione super impedimento criminis adulterii cum machinatione in necem conjugis, ut valeat, exprimenda est dispensatio super eodem crimine semel jam obtenta; cum enim super eo iterata dispensatio difficillimè concedatur, primam non expressam Papa non satis informatur de gravitate impediti & quantitate gratiæ, quam facit, arg. l. Nemo 3. C. de Episc. audient. cit. Pontius n. 7. & 8. Pontius n. 5. & Perez n. 4.

Præter duos hos casus prioris dispensationis reticentia posteriorem, super eodem articulo impetratam, ex subreptionis vitio invalidam non reddit ex mente DD. antè cit. secundum quos, ad matrimonium ineundum super voti, consanguinitatis aut alio impedimento dirimente impetrata dispensatio secunda valida est: licet prioris, super eodem impedimento ab eodem impetrata, ulla mentio non fiat. Neque refert; quòd prior Operator non fuerit usus, aut ea fuerit invalida; quia Non præstat impedimentum, quod de jure non sortitur effectum, Regula est 52. in 6.

Decimò, si dispensationis antè negatæ petitio iteretur, in secunda petitione ejus ante postulatæ ac negatæ mentionem faciendam: & si omittatur, dispensationem subreptitiam fore, asserit Menoch, de Arbitr. casu 203. eà ductus ratione; quòd secunda admittitur ex errore, & iterum neganda fuisset, si prior repulsa exposita fuisset. Sed hæc iteranda negationis præsumptio levis est; quòd, si petitionem iterandam plures & efficaciores rationes seu causæ allegentur, iis superior ad gratiæ antè denegatæ concessionem valeat moveri,

Quare

119. Quare, antè negatæ retentiã dispensationem coram eodem aliõve superiore iteratam vitiari, meritò negant *est.* Sanchez *disp. 22. n. 14.* Suarez *cap. 22. à n. 7.* & Pontius *n. 3.* quòd negationis exprimendæ necessitas neque Jure vel consuetudine seu stylo Curie, neque ratione evincatur; etiamsi petitio iteretur coram denegantis inferiore, jurisdictionem ordinariam habente; cùm istius facultas superioris denegatione nec tollatur nec restringatur.

ARTICULUS VII.

De Supplicatione pro Dispensatione Matrimoniali.

SUMMARIUM.

- 120. Dispensationes super impedimentis publicis à Dataria,
- 121. Super occultis à sacra Pœnitentiaria expediuntur.
- 122. Quatuor exprimenda in Supplicatione.
- 123. Super publicis & pro foro externo petuntur ab ipso Papa.
- 124. Forma Supplicationis, ei super consanguinitatis,
- 125. Et super Publica honestatis impedimentis oblata.
- 126. Super occultis & pro foro interno petuntur à Majori Pœnitentiario.
- 127. Forma supplicationis, ei super voti continentia,
- 128. Et ex copula illicita orta affinitatis impedimentis oblata.
- 129. Eademque brevius concepta.
- 130. Inscriptio & terminatio Supplicationis.

Dispensationes, sive Mandata Apostolica dispensandi super impedimentis conjugiorum, duplicis generis sunt; quædam enim à Dataria seu Cancellaria Apostolica pro foro externo super publicis; aliæ à sacra Pœnitentiaria Romana pro foro Conscientiæ interno expediuntur super occultis quibuscunque Juris Ecclesiastici impedimentis, exceptâ solâ Consanguinitate: super qua, si occulta sit, dispensationes à sacra Pœnitentiaria non nisi in gradibus secundò remotioribus, & ad remanendum in matrimonio jam contracto, non etiam ad contrahendum conceduntur, Filliucius *Tract. 10. cap. 10. n. 51.* & Vincent. de Justis *Prax. dispens. matr. Lib. 1. cap. 8. n. 30.* Quando autem impedimentum ad effectum dispensationis à S. Pœnitentiaria impetrandæ occultum sit, patebit ex tradendis *Lib. 5. tit. 12. à n. 168.*

In Supplicatione pro impetranda dispensatione exprimenda sunt quatuor, scilicet Primò nomina Oratorum (nisi dispensatio petatur à S. Pœnitentiaria) pro ea supplicantium cum expressione diocesis, ex qua orti sunt vel oriundi: præter quæ etiam qualitatem nobilitatis & loci particularis, puta civitatem vel oppidum, non quidem ordinariè, sed iis tantùm casibus exprimi necesse est, quibus Oratores, nobilitate sanguinis vel loci angustia allegata, Papam movere intendunt ad dispensationis gratiam concedendam. Secundò desiderium ineundi matrimonium cum una vel pluribus causis ad matrimonium contrahendum, vel in jam contracto remanendum, impellentibus. Tertio impedimentum nuptiale cum qualitatibus suis, vg. consanguinitatem vel affinitatem, cujus tertio vel quarto æquali vel inæquali gradu Oratores sunt conjuncti. Quarto petitio sive supplicatio ad suam